

HIV ile yaşayan erkek bireylerin cinsel davranış özellikleri ve ilişkili faktörler

Hayat Kumbasar Karaosmanođlu,
Zuhal Yeřilbađ, Sevtap Őenođlu, Özlem Altuntař Aydın

SBÜ. Bakırköy Dr. Sadi Konuk EAH
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniđi

AMAÇ

HIV enfeksiyonunun primer bulaş yolu korunmasız cinsel temas olup, riskli cinsel davranışların hastalığın yayılımında önemli katkısı olduğu bilinmektedir

Bu çalışmada;

HIV ile yaşayan erkek bireylerin cinsel yönelimlerini, evlilik durumlarını, riskli cinsel davranışlarını ve ilişkili faktörleri belirlemeyi amaçladık

MATERYAL-METOD

- Ocak 2015 ve Eylül 2018 yılları arasında polikliniğimize başvuran 830 naiv HIV enfekte olgudan medeni durumları, kondom kullanımları, son iki yıl içindeki partner sayıları, ve tanı sonrası cinsel davranış değişiklikleri eksiksiz sorgulanmış olan 113 erkek çalışma kapsamına alındı.
- Olguların demografik verileri ve anamnez bulguları hasta dosyalarından retrospektif olarak elde edildi.
- 113 HIV ile yaşayan erkeğin cinsel davranış özellikleri ve ilişkili faktörler analiz edildi.

İstatistiksel Analiz:

- İstatistiksel veriler IBM SPSS Statistics 23.0 programı kullanılarak oluşturuldu.
- Veriler sayı, yüzde, ortalama \pm standart sapma olarak olarak gösterildi.
- Kategorik değişkenler χ^2 ve Fisher'in kesin testi kullanılarak değerlendirildi.
- Normal dağılıma uyan sürekli değişkenler için Student-T testi kullanıldı.
- p değeri $\leq 0,05$ için anlamlı kabul edildi.

BULGULAR

113 HIV ile enfekte erkek olgunun;

Yaş ortalaması: 34±10.4

- MSM -- 79 (%70)**
- Evli -- 35 (%31)**
- Hayatında hiç kondom kullanmayanlar -- 34 (%30)**
- Bazen kondom kullanan -- 65 (%57.5)**
- > 5 cinsel partner -- 57 (%52.2)**
- ≥ 2 cinsel partner -- 27 (%24)**
- Tanı sonrası cinsel davranış değişikliği -- 111 (%98.3)**
 - % 62- Kondom kullanıyor**
 - % 38- Hiç ilişkisi olmamış**

Tablo 1. HIV ile yaşıyan erkeklerin cinsel yönelimleri ve ilişkili faktörler

	MSM (n=79)	HS (n=34)	p
Yaş (ort)	31.2±9.3	37.8±11.1	0.001
Medeni hal n (%)			
-Evli	15 (19.0)	20 (58.8)	<0.001
-Bekar	64 (81.0)	14 (41.2)	
Partner sayısı n (%)			
-1	0 (0.0)	9 (26.5)	<0.001
-2-5	17 (21.5)	10 (29.4)	
- >5	51 (64.6)	8 (23.5)	
Kondom kullanımı n (%)			
-Evet	11 (13.9)	3 (8.8)	0,10
-Bazen	51 (64.6)	14 (41.2)	
-Hayır	17 (21.5)	17 (50)	
Tanı sonrası değişiklik n (%)			
-Prezervatif kullanıyor	51 (64.6)	17 (50)	0.17
-Hiç ilişkisi olmamış	26 (32.9)	17 (50)	
-Yok	2 (2.5)	0 (0.0)	

Tablo 2. HIV ile yaşıyan erkeklerin medeni durumları ve ilişkili faktörler

	Evli (n=35)	Bekar (n=78)	p
Cinsel tercih n (%)			
-MSM	15 (42.9)	64 (82.1)	<0.001
-HS	20 (57.1)	14 (17.9)	
Partner sayısı n (%)			
-1	8 (27.6)	1 (1.5)	<0.001
-2_5	10 (34.5)	17 (25.8)	
- >5	11 (37.9)	48 (72.7)	
Kondom kullanımı n (%)			
-Evet	4 (11.4)	10 (12.8)	<0.001
-Bazen	11 (31.4)	54 (69.2)	
-Hayır	20 (57.1)	14 (17.9)	
Tanı sonrası değişiklik n (%)			
-Prezervatif kullanıyor	19 (55.3)	49 (62.8)	0.30
-Hiç ilişkisi olmamış	16 (45.7)	27 (34.6)	
-Yok	0 (0.0)	2 (0.25)	

Tablo 3. HIV ile yaşıyan erkeklerin tanı öncesi kondom kullanım durumları ve ilişkili faktörler

	Kondom kullanımı		
	Evet/bazen (n=79)	Hayır (n=34)	p
Yaş (ort)	30.9±8.7	38.5±11.8	<0.001
Cinsel tercih n (%)			
-MSM	62 (78.5)	17 (50)	0.002
-HS	17 (21.5)	17 (50)	
Medeni hal n (%)			
-Evli	15 (19)	20 (58.8)	<0.001
-Bekar	64 (81)	14 (41.2)	
Partner sayısı n (%)			
-1	5	4	0.13
-2_5	17	10	
- >5	47	12	

Tablo 4. HIV ile yaşıyan MSM'lerin medeni durumları ve ilişkili faktörler

	Evli MSM (n=15)	Bekar MSM (n=64)	P
Yaş (ort)	41.3±11.3	28.9±7.01	<0.001
Partner sayısı, n (%)			1.00
-1	0 (0.0)	0 (0.0)	
-2_5	3 (20)	14 (21.8)	
- >5	9 (60)	42 (65.6)	
Eş/partner durumu n (%)			<0.001
- Boş	7 (46.7)	61 (93.3)	
-0+1	8 (53.3)	3 (4.7)	
Kondom kullanımı n (%)			0.45
-Evet	2 (13.3)	9 (14.1)	
-Bazen	8 (53.3)	43 (67.2)	
-Hayır	5(33.3)	12 (18.8)	
Tanı sonrası değişiklik n (%)			0.23
-Prezervatif kullanıyor	8 (53.3)	43 (67.1)	
-Hiç ilişkisi olmamış	7 (46.7)	19 (29.6)	
-Yok	0 (0.0)	2 (0.31)	

TARTIŞMA

- ÇalıŐmamızda olguların üçte ikisini MSM'ler oluŐturmakta ve bu olgular heteroseksüellere nazaran daha genç, çoğunlukla bekar, daha fazla sayıda cinsel partnere sahip ve tanı öncesi kondom kullanım oranı daha yüksek olan bireylerdi.

TARTIŞMA 2

- Tanı öncesi kondom kullanmayan olgular daha ileri yaŐta, çoğunlukla evli ve heteroseksüel erkekler iken partner sayısı ile kondom kullanımı arasında anlamlı iliŐki saptanmaması dikkat çekicidir.
- Bu bulgular; evli, çoklu partnerli, heteroseksüel erkeklerin korunma yöntemleri konusunda MSM'lerden daha fazla bilinçlendirmeye ihtiyacı olduğunu düşündürmektedir.

TARTIŞMA 3

- Olguların çoğunluğunu oluŐturan MSM'lerin yaklaşık beŐte birinin (%19) evli idi.
- Evli ve bekar MSM'lerin çoklu partnere sahip olma oranları benzer olup anlamlı fark saptanmadı (%81 vs 86 p=1.0)
- Evli MSM olgularının yaklaşık yarısının eŐlerinin HIV durumlarının bilinmiyor idi.

TARTIŞMA 4

- Tanı aldıktan sonra olguların neredeyse tamamında riskli cinsel davranışlarda değişiklik olması, tanı sonrası farkındalığının artması, hastalığı bulaştırma endişesi ve/veya cinsel isteksizlik ile ilişkilendirilebilir.

Sonuç olarak;

- Son yıllarda lkemizde HIV enfeksiyonu insidansında dramatik bir artış olduğu bilinmektedir.
- Olgulara ait cinsel davranış özellikleri ve ilişkili faktörleri belirlemeye yönelik daha geniş çaplı araştırmalar, epideminin nedenlerini ve hedef grupları saptayabilmek ve nleme stratejileri geliştirebilmek için önemli katkı sağlayabilir.